

Upute za doktorande¹

Vođenje Studija

Operativno, studij vode voditelj i koordinator studija. Sve odluke vezane uz provedbu upisa, izvođenje nastave, promjene u programu studija, studentske molbe, evaluaciju nastave, eventualne žalbe i sl. prvo se raspravljaju unutar Povjerenstva za vođenje doktorskog studija sociologije, koje se sastoji od pet nastavnika (uključujući voditelja, zamjenika voditelja te koordinatora studija) i jednog predstavnika doktoranada, a potom na sjednici Vijeća Odsjeka za sociologiju. Svake akademske godine, polaznici doktorskog studija biraju predstavnika u Povjerenstvu za vođenje doktorskog studija sociologije.

Trajanje studiranja

Vrijeme studiranja (t) otpočinje uspješnim okončanjem kandidacijskog postupka, pri čemu t+12 mjeseci označava kraj prve studijske godine, t+24 mjeseci kraj druge, a t+36 kraj treće godine studija. Upis više godine studija odvija se u razdoblju od dva mjeseca, počevši od kraja 10. mjeseca.

Administrativno praćenje doktoranada (Ured za poslijediplomske studije na Filozofskom fakultetu) i dalje biti vezano uz regularnu akademsku godinu, što je uobičajena i propisana praksa na Sveučilištu u Zagrebu.

Doktorand ima pravo završiti studij pod uvjetima pod kojima ga je upisao u dvostruko dužem roku od redovitog trajanja studija. U navedeno razdoblje ne uračunava se vrijeme mirovanja obaveza iz opravdanog razloga (vrijeme trudnoće, roditeljskog i posvojiteljskog dopusta, duža bolest, ostali opravdani i obrazloženi slučajevi).

Molba za odobrenje mirovanja studijskih obaveza i molba za odobrenje nastavka studiranja nakon mirovanja studijskih obaveza podnosi se Povjerenstvu za vođenje doktorskog studija sociologije, a potvrđuje se na sjednici Vijeća Odsjeka za sociologiju. Molba se šalje putem Ureda za urudžbene poslove (urudzbeni@m.ffzg.hr). Mirovanje studijskih obaveza traje godinu dana. Tijekom mirovanja doktorand može izvršavati sve obaveze predviđene privatissimumom osim izlaganja i sudjelovanja na doktorskom kolokviju te obrane teme doktorske disertacije. Tijekom mirovanja nije moguće upisivati nove nastavne aktivnosti.

¹ Riječi i pojmovni sklopovi koji se koriste u natječaju, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose se na jednak način za muške, ženske i rodno nenormativne osobe.

Program Dokorskog studija sociologije

Studij je organiziran po godinama, a ne semestrima. Nema obaveznih radionica i kolegija, već studenti sami biraju nastavne sadržaje.

Tijekom prvih mjeseci studija doktorand će u suradnji s mentorom izraditi *privatissimum* koji obuhvaća nastavne i izvannastavne aktivnosti za narednu godinu. Nakon službenog prihvaćanja (što je u nadležnosti Povjerenstva za vođenje dokorskog studija sociologije), dokument će biti moguće mijenjati kad god to bude potrebno i opravdano. Takva je fleksibilnost nužna s obzirom na ne posve predvidivu dinamiku projektnih aktivnosti, povremene promjene u istraživačkim naglascima te naknadno uočene mogućnosti sudjelovanja na znanstvenim skupovima i/ili međunarodnim ljetnim radionicama. *Privatissimum* je tiskani administrativni dokument koji supotpisuju doktorand, mentor ili studijski savjetnik te izvođači radionica/kolegija. Ispunjeni i potpisani *privatissimum* uvjet je za završetak godine, odnosno upis naredne godine. Uz *privatissimum* za završenu godinu predaje se i *privatissimum* za narednu godinu studija, ako se upisuje godina za godinom. Elektroničku evidenciju svih aktivnosti vodi koordinator studija. Uputno je tijekom godine javljati koordinatoru kada je neka aktivnost izvršena, a nužno je poslati koordinatoru ispunjeni *privatissimum* uoči završetka godine, odnosno upisa sljedeće godine. Preostalu potrebnu upisnu dokumentaciju i procedure određuje Ured za poslijediplomske studije.

Mentor doktorske disertacije formalno se potvrđuje prijavom teme doktorske disertacije. Ako doktorand pri upisu još nema mentora, ulogu mentora preuzima **studijski savjetnik**. Prema pravilniku o Doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu, studijski savjetnik je zaposlenik na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom ili znanstvenom radnom mjestu ustanove koja sudjeluje u izvođenju dokorskoga studija. Pri upisu na doktorski studij, Povjerenstvo za vođenje dokorskog studija sociologije dodjeljuje doktorandu studijskoga savjetnika, koji mu pomaže u studiju, prati njegov rad i postignuća te zajedno s njime izrađuje plan obveza (*privatissimum*). Studijski savjetnik obavlja prethodne zadaće do imenovanja mentora, osim kada je mentor osoba s druge ustanove. U tom slučaju studijski savjetnik nastavlja obavljati svoju zadaću tijekom cijeloga studija.

Opterećenje u doktorskom studiju izraženo je ECTS bodovima. Tijekom studija doktorand treba ostvariti (minimalno) 180 ECTS bodova. Od toga 54 boda treba ostvariti savladavanjem nastavnih sadržaja, a ostatak radom s mentorom, samostalnim istraživačkim radom te akademskim aktivnostima i postignućima izvan studija. Sljedeća tablica prikazuje strukturu bodova na doktorskom studiju.

Struktura ECTS bodova i hodogram, prema godini studija*

1. GODINA	ECTS
Nastava	27
Rad s mentorom	10
Doktorski kolokvij** – izlaganje	6
Doktorski kolokvij** – sudjelovanje	1
Gostujuće predavanje*** – sudjelovanje	1
Izrada preglednog seminarskog rada u području teme dokorskog rada	12
Akadske aktivnosti i postignuća izvan studija	3
UKUPNO BODOVA	60
2. GODINA	

Nastava	27
Rad s mentorom	10
Doktorski kolokvij** – izlaganje	6
Doktorski kolokvij** – sudjelovanje	1
Izrada seminarskog rada o metodološkim pristupima temi doktorskog rada	8
Izrada i obrana Dr.Sc.1 obrasca	5
Akadske aktivnosti i postignuća izvan studija	3
UKUPNO BODOVA	60
3. GODINA	
Rad na doktorskom istraživanju	25
Pisanje disertacije	25
Rad s mentorom	10
Akadske aktivnosti i postignuća izvan studija	6
UKUPNO BODOVA	60

* Minimalni broj ECTS bodova potrebnih za upis sljedeće godine je 50.

** U prvoj i drugoj godini studija predviđena su dva doktorska kolokvija po godini.

*** Broj gostujućih predavanja ovisit će o dinamici domaće i međunarodne sociološke produkcije relevantne za polaznike doktorskog studija.

Prema hodogramu studija, doktorand bi u suradnji s mentorom trebao formalno prijaviti (ili prijaviti i obraniti) temu doktorske disertacije (Dr.Sc.1 obrazac) najkasnije do kraja druge godine. Treću godinu nije moguće upisati bez prijavljene teme doktorske disertacije.

Uz nastavne sadržaje, program uključuje i **doktorski kolokvij**, koji se održava dva puta godišnje. Doktorandi su dužni održati jedno izlaganje godišnje. U jednom terminu kolokvija doktorand može održati samo jedno izlaganje. Sudjelovanjem u kolokviju doktorand ostvaruje 1 ECTS bod, a sudjelovanjem i izlaganjem u kolokviju ostvaruje 6 ECTS boda. Sudjelovanjem/izlaganjem u kolokviju u trećoj studijskoj godini ne ostvaraju se dodatni bodovi. Na doktorskom kolokviju doktorandi izlažu rezultate napretka u izradi doktorske disertacije (npr. pregled teorija i istraživanja u području doktorske teme, konceptualizaciju i istraživački dizajn vlastitog istraživanja, prikaz problema vezanih uz prikupljanje, analizu i interpretaciju podataka) te ih potom diskutiraju s drugim doktorandima i članovima povjerenstva. Ciljevi doktorskog kolokvija su sljedeći: (a) omogućiti kontinuiranu pomoć doktorandima pri razradi ideje za doktorski rad; (b) omogućiti polaznicima međusobno umrežavanje i razmjenu iskustava; (c) omogućiti praćenje napretka studenata tijekom prvih dviju godina. Izlaganje na doktorskom kolokviju uključuje kratki opis načina na koji predviđeni sadržaj doprinosi izradi doktorske disertacije ili stjecanju vještina za izradu doktorske disertacije. Izuzev prvog izlaganja, svako sljedeće izlaganje također sadrži kratki opis načina na koji se predviđeni sadržaj nadovezuje na prethodno izlaganje te usmjerava buduće izlaganje. Osim studenata, u radu doktorskog kolokvija sudjeluje troje članova Povjerenstva za vođenje doktorskog studija sociologije te zainteresirani mentori.

U prvoj je godini predviđena izrada preglednog **seminarskog rada** koji obuhvaća pregled relevantnih teorija i/ili dosadašnjih istraživanja iz područja teme doktorske disertacije. Seminarskim radom u drugoj godini obrađuju se metodološki aspekti budućeg doktorskog istraživanja. Svrha ovih seminara je priprema i razrada sadržaja koji se kasnije mogu iskoristiti

u samoj disertaciji. Iako nije nužno, preporučljivo je da izlaganja u prva dva doktorska kolokvija slijede sadržaj seminarskih radova. Propozicije za uređivanje i strukturiranje seminarskih radova navedene su niže u uputama. Seminarske radove pregledavaju i ovjeravaju studijski savjetnici ili mentori.

Cilj **gostujućih predavanja** jest upoznati doktorande s najnovijim sociološkim teorijama, prijemima i metodološkim pristupima te im omogućiti izravnu raspravu s istaknutim društvenim znanstvenicima. Sudjelovanje na gostujućem predavanju je obavezno.

Tijekom studija doktorandi su dužni prisustvovati **barem jednoj obrani teme doktorske disertacije i barem jednoj obrani doktorske disertacije**.

Sudjelovanje doktoranada u izvođenju nastave na preddiplomskoj ili diplomskoj razini također može donijeti ECTS bodove, no takve je slučajeve potrebno najaviti Povjerenstvu za vođenje dokorskog studija sociologije koje će prijedlog razmotriti prijedlog te, ukoliko ga prihvati, odrediti određeni broj ECTS bodova koje kandidat može ostvariti sudjelovanjem u nastavnom procesu.

Kada je riječ o bodovima koje doktorandi mogu ostvariti izvan studija, primarno se nagrađuju znanstvena postignuća (znanstveni radovi, konferencijska izlaganja, pohađanje akreditiranih međunarodnih radionica), pri čemu broj bodova odgovara težini ili značajnosti postignuća. Sljedeća tablica donosi prikaz bodovanja izvannastavnih aktivnosti i postignuća.

Bodovi vezani uz izvannastavne aktivnosti i postignuća*

AKTIVNOST / POSTIGNUĆE**	ECTS BODOVI
(1) Pohađanje metodološke radionice ili ljetne škole	Boduje se isključivo ako je radionica akreditirana; dodjeljuje se broj bodova koliko je propisano akreditacijom radionice
(2) Izlaganje rada na domaćoj ili regionalnoj znanstvenoj konferenciji	Boduju se isključivo konferencije čiji je organizator akademska ili znanstvena institucija, odnosno profesionalno udruženje; poster izlaganje = 1 bod, usmeno izlaganje = 2 boda
(3) Izlaganje rada na inozemnoj znanstvenoj konferenciji	Boduju se isključivo izlaganja na engleskom jeziku i to na inozemnim konferencijama čiji je organizator međunarodno prepoznata akademska ili znanstvena institucija, odnosno profesionalno udruženje; poster = 1 bod, usmeno izlaganje = 3 boda
(4) Objavljeni izvorni ili pregledni znanstveni rad u domaćem ili regionalnom znanstvenom časopisu	Jedini ili prvi autor/ica = 4 boda; koautorstvo = 3 boda
(6) Objavljeni znanstveni rad u međunarodnom znanstvenom časopisu bez čimbenika odjeka***	Jedini ili prvi autor = 4 boda; koautorstvo = 3 boda
(7) Obavljeni znanstveni rad u međunarodnom znanstvenom časopisu s čimbenikom odjeka	Jedini ili prvi autor = 7 bodova; koautorstvo = 4 boda
(8) Poglavlje u domaćem ili regionalnom zborniku	Jedini ili prvi autor = 3 boda; koautorstvo = 2 boda
(9) Poglavlje u inozemnom zborniku uglednog izdavača	Jedini ili prvi autor = 5 bodova; koautorstvo = 3 boda
(10) Objavljena recenzija knjige	1 bod

* Višak bodova moguće je prebacivati iz godine u godinu.

** Tijekom prve dvije godine, moguće je zatražiti priznavanje ECTS bodova za maksimalno tri rada.

*** Objavljeni rad u tzv. predatorskom časopisu se ne boduje.

Tijekom akademske godine održat će se dva do tri **doktorska seminara** koje organizira Povjerenstvo za vođenje dokorskog studija sociologije. Riječ je o grupnoj diskusiji

neformalnog karaktera u kojoj sudjeluju doktorandi sa svih godina studija. Tema diskusije vezana je uz znanstveni rad koji predlažu doktorandi ili Povjerenstvo za vođenje doktorskog studija sociologije. Doktorandi koji su voljni izložiti predloženi rad mogu ostvariti jedan ECTS bod. Sudjelovanje u doktorskim seminarima je obavezno.

Nastava na doktorskom studiju organizirana je na sljedeći način (vidi sljedeću tablicu):

Moduli. Svi nastavni sadržaji razdijeljeni su u tri modula: (1) Akademske vještine, (2) Metodološko-statističke vještine, koje se dijele na kvalitativne i kvantitativne pristupe te (3) Konceptualno-analitički sadržaji.

Predmeti. U drugom i trećem modulu, specifični sadržaji (kolegiji i radionice) su raspoređeni u dva predmeta. U drugom modulu to su Kvalitativni (osam radionica) i Kvantitativni pristupi (14 radionica), a u trećem modulu Društveni fenomeni i sociološka analiza I te Društveni fenomeni i sociološka analiza II, koji sadrže četiri odnosno pet kolegija.

Kolegiji. Bave se društveno relevantnim suvremenim fenomenima ili problemima te upoznaju doktorande s postojećim teorijskim i empirijskim pristupima tim fenomenima/problemima - s osobitim naglaskom na analizu konceptualnih i metodoloških prijevora. Za razliku od predmeta, kolegiji se povremeno mijenjaju u skladu s društvenim promjenama te novim naglascima u međunarodnoj sociološkoj praksi.

Radionice. Čine prvi i drugi modul (ukupno 28 radionica); riječ je o praktičnoj nastavi u kojoj doktorandi uz sustavno vođenje ovladavaju novim akademskim ili metodološko statističkim vještinama. Radionice se povremeno mijenjaju, ovisno o potrebama studenata te raspoloživosti voditelja specifičnih radionica.

Premda program ne predviđa obavezne nastavne sadržaje (omogućujući tako doktorandima da nastavu oblikuju prema svojim i projektnim potrebama), u prvoj i drugoj godini studija doktorandi su dužni ostvariti 54 ECTS boda savladavanjem nastavnih sadržaja. U obje godine, odabirom radionica i kolegija valja zadovoljiti sljedeća dva kriterija:

- 1) odabrati minimalno tri radionice iz modula Akademske vještine,
- 2) odabrati minimalno dva kolegija iz modula Konceptualno-analitički sadržaji.

Kolegiji i radionice koje pokrivaju određeno tematsko područje (npr. suvremeni populizam) ne čine jedine teme kojima se doktorandi/ice mogu baviti u okviru Doktorskog studija sociologije.

Struktura nastavnih sadržaja*

Modul	Predmet	Radionica (R), kolegij (K), [ECTS]
Akademске vještine		1. Znanstvena komunikacija 1 (R) [5] 2. Znanstvena komunikacija 2 (R) [5] 3. Sustavno pretraživanje literature (R) [5] 4. Recenziranje znanstvenih radova (R) [5] 5. Znanstvenoistraživačka etika (R) [5]
Metodološko-statističke vještine	Kvalitativni pristupi	6. Kvalitativna analiza sadržaja (R) [5] 7. Osnove tematske analize (R) [5] 8. Kritička analiza diskursa (R) [5] 9. Biografsko narativno interpretativna metoda intervjuiranja (R) [5] 10. Utemeljena teorija (<i>Grounded Theory</i>) (R) [5] 11. Računalno potpomognuta analiza kvalitativnih podataka 1 (R) [5] 12. Računalno potpomognuta analiza kvalitativnih podataka 2 (R) [6] 13. Mješovita metodologija (R) [5]
	Kvantitativni pristupi	14. Ordinalna logistička regresija (R) [5] 15. Binarna logistička regresija (R) [5] 16. Osnove moderacije i medijacije (R) [5] 17. Analiza ugniježđenih podataka (R) [5] 18. Napredno višerazinsko regresijsko modeliranje (R) [6] 19. Analiza latentnih klasa i profila (R) [5] 20. Strukturalno modeliranje 1 (R) [5] 21. Strukturalno modeliranje 2 (R) [6] 22. Uvod u probabilističko uzorkovanje (R)** [5] 23. Procedure i postupci u probabilističkom uzorkovanju (R) [6] 24. Uvod u nadzirano strojno učenje (R)** [5] 25. Uvod u mrežnu analizu I (R)** [5] 26. Uvod u mrežnu analizu II (R)** [6]
Konceptualno-analitičke vještine	Suvremeni fenomeni i sociološka analiza I	27. Suvremeni populizam (K) [6] 28. Islamofobija (K) [5] 29. Inovacijska kultura (K) [5] 30. Treći sektor u Hrvatskoj (K) [5]
	Suvremeni fenomeni i sociološka analiza II	31. Sigurnosne studije: teorijski i metodološki pristupi (K) [5] 32. Religije i nacionalizam (K) [6] 33. Društvo i okoliš (K) [5] 34. Migracije – procesi i politike (K) [5] 35. Komparativna multinacionalna istraživanja (R) [5]

*Radionice (R) i kolegiji (K) nose 5 ili 6 ECTS bodova, ovisno o opterećenju studenata.

** Radionice koje u naslovu imaju riječ „Uvod“ odnose se na složene statističko-metodološke analize i pristupe za koje nije realno očekivati da će biti u potpunosti obrađeni tijekom nastave, djelomično i zbog toga što se doktorandi s tim istraživačkim tehnikama susreću po prvi put (ne obrađuju se na prethodnim studijskim razinama).

Dodatne napomene

Nastava, doktorski kolokviji i doktorski seminari održavaju se petkom popodne i subotom u prostorijama Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Izuzetak su online radionice/kolegiji koje izvođe inozemni suradnici/ice (S. Letina, S. Jakelić, T. Kohut i V. Baćak).

Prema Pravilniku o poslijediplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, prije obrane disertacije kandidat mora objaviti znanstveni rad iz područja teme disertacije, kojeg je prvi ili jedini autor.

Propozicije za uređivanje i strukturiranje seminarskih radova

- 1) Seminarski rad slijedi strukturu preglednog znanstvenog rada
- 2) Opseg rada je minimalno 5.000, a maksimalno 7.000 riječi s popisom literature, ali bez sažetaka na hrvatskom i engleskom jeziku
- 3) Za pregledni seminarski rad iz područja teme dokorskog rada očekuje se korištenje minimalno 20 izvora (znanstvenih radova ili znanstvenih monografija).
- 4) Sažetak sadrži maksimalno 200 riječi i maksimalno pet ključnih riječi (na hrvatskom i engleskom jeziku)
- 5) Za citiranje i popis literature koristi se APA standard (7th ed.)
- 6) Tablični i grafički prikazi izrađuju se i imenuju prema APA standardu (7th ed.)
- 7) Tekst se uređuje prema sljedećim postavkama:
 - Times New Roman, veličina 12
 - Prored (*Line Spacing*) je 1,5 u cijelom radu, ali u tablicama može biti jednostruk (*Single*)
 - Nisu potrebni prazni redci između poglavlja i potpoglavlja
 - Sve odlome valja uvući (koristeći *Tab*)
 - Tekst, tablične i grafičke prikaze treba poravnati s lijevom marginom stranice (*Align Left*)

Kontakti

Voditelj doktorskog studija

prof. dr. sc. Aleksandar Štulhofer

astulhof@ffzg.unizg.hr

Zamjenik voditelja doktorskog studija

prof. dr. sc. Dragan Bagić

dbagic@ffzg.unizg.hr

Koordinator doktorskog studija

doc. dr. sc. Goran Koletić

gkoletic@ffzg.unizg.hr